

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра права Європейського Союзу

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням вченої ради
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого
(протокол № ___ від _____ 2020 р.)

ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Міжнародне енергетичне право»
(вибіркова для студентів денної форми навчання,
Обов'язкова для студентів заочної (дистанційної) форми навчання)

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 29 «Міжнародні відносини»

Спеціальність – 293 «Міжнародне право»

Харків – 2020

Програма навчальної дисципліни «**Міжнародне енергетичне право**»:
галузь знань 29 «Міжнародні відносини», спеціальність 293 «Міжнародне
право», другий (магістерський) освітньо-кваліфікаційний рівень

Розробник:

Трагнюк Олеся Янівна, к.ю.н., доцент

Затверджено на засіданні кафедри **права Європейського Союзу**

протокол № ____ від _____ 2020 р.

Завідувач кафедри _____ проф. Яковюк І. В.

Зміст

<u>1. Вступ</u>	4
<u>2. Опис навчальної дисципліни</u>	10
<u>3. Зміст програми навчальної дисципліни</u>	10
<u>4. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни</u>	13
<u>4.1. Форми організації освітнього процесу та види навчальних занять.</u>	13
<u>4.2. Самостійна робота здобувачів вищої освіти.</u>	13
<u>4.3. Освітні технології та методи навчання.</u>	14
<u>4.4. Форми педагогічного контролю та система оцінювання якості сформованих компетентностей за результатами засвоєння навчальної дисципліни.</u>	14
<u>4.5. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни.</u>	17
<u>4.6. Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни.</u>	26
<u>Додаток 1</u>	27
<u>Карта предметних компетентностей з навчальної дисципліни</u>	27
<u>Додаток 2</u>	30
<u>Карта результатів навчання здобувача вищої освіти, сформульованих у термінах компетентностей</u>	30

1. Вступ

1. *Мета* навчальної дисципліни полягає в засвоєнні студентами теоретичних та практичних знань у сфері регулювання міжнародних енергетичних відносин як на універсальному, так і регіональному рівнях.

Завданнями дисципліни є опанування студентами вироблених наукою міжнародного енергетичного права необхідних теоретичних положень; освоєння нормативного матеріалу, що є результатом співробітництва держав та інших суб'єктів міжнародного енергетичного права; ознайомлення з судовою та арбітражною практикою міжнародних органів; ознайомлення студентів з методологією отримання інформації щодо різноманітних аспектів міжнародного енергетичного права, у тому числі за допомогою бібліографії та сучасних технічних засобів (електронних баз даних та Інтернету).

2. Місце навчальної дисципліни у структурі освітньо-професійної програми:

а) навчальна дисципліна «Міжнародне енергетичне право» є вибірковою (необов'язковою) навчальною дисципліною, яка займає місце серед дисциплін фахової підготовки спеціальності 293 «Міжнародне право». Викладається за вибором у I, II або III семестрі навчання другого /магістерського/ освітнього рівня загальним обсягом 135 годин (4,5 кредитів за ECTS). З них, 18 лекційних годин, 24 – для практичних занять, 93– для самостійної роботи студента. Мова викладання даної дисципліни – українська;

б) вивчення даної дисципліни базується на наступних дисциплінах – «Міжнародне публічне право», «Право Європейського Союзу», «Міжнародне приватне право», «Міжнародне економічне право», «Право розв'язання міжнародних спорів», «Право міжнародних договорів»;

в) основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при вивченні таких дисциплін – «Міжнародне транспортне право», «Міжнародно-правове регулювання окремих територіальних просторів (космічне, повітряне, морське право)», «Міжнародне та Європейське право

навколишнього середовища», «Енергетичне право Європейського Союзу», «Право СОТ та зовнішньоекономічні контракти», «Сучасні проблеми міжнародних відносин в сфері європейської безпеки».

3. Предметні компетентності здобувача вищої освіти, сформовані в результаті освоєння навчальної дисципліни:

ПК – 1. Уміння аргументовано формулювати та висловлювати власну позицію стосовно актуальних проблем міжнародного енергетичного права.

ПК – 2. Здатність правильно тлумачити та застосовувати норми міжнародного енергетичного права в професійній діяльності.

ПК – 3. Знання та критичне осмислення основних теорій, принципів та понять з міжнародного енергетичного права.

ПК – 4. Уміння аналізувати, тлумачити, правильно застосовувати вивчені категорії з міжнародного енергетичного права.

ПК – 5. Здатність аналізувати правові явища, юридичні факти, правові норми та правовідносини, що стосуються предмета міжнародного енергетичного права.

ПК – 6. Здатність відтворювати основні підходи та методики розгляду енергетичних спорів міжнародними судовими та арбітражними установами із застосуванням ігрового моделювання.

ПК – 7. Уміння використовувати інформаційні технології та бази даних у процесі збору та обробки інформації в межах конкретної тематики у сфері міжнародного енергетичного права.

ПК – 8. Здатність самостійно виявляти та досліджувати юридичні питання, що виникають у контексті правового регулювання міжнародних енергетичних відносин.

ПК – 9. Здатність проводити аналітичні дослідження з питань теорії та практики міжнародного енергетичного права.

ПК – 10. Здатність надавати кваліфіковані консультації та висновки стосовно окремих питань теорії та практики міжнародного енергетичного права.

ПК – 11. Здатність оцінювати ступінь ефективності правового регулювання окремих сфер міжнародних енергетичних відносин та визначати перспективи розвитку відповідної правової регламентації.

ПК – 12. Здатність виявляти недоліки сучасних підходів до правового регулювання окремих сфер міжнародних енергетичних відносини, пропонувати способи їхнього вдосконалення.

ПК – 13. Уміння аналізувати документи міжнародних організацій, міжнародних конференцій, міжнародних судових установ та характеризувати їхній вплив на регулювання різних сфер міжнародних енергетичних правовідносин.

ПК – 14. Знання загальнотеоретичних понять та концепцій міжнародного енергетичного права, а також змісту, специфіки, сучасного стану розвитку його основних інститутів.

ПК – 15. Здатність давати загальну міжнародно-правову характеристику провідним міжнародним міжурядовим організаціям енергетичного сектору.

ПК – 16. Знання основних механізмів та процедур розв'язання спорів у міжнародному енергетичному праві.

ПК – 17. Знання етапів становлення, періодизації розвитку, концепцій та підходів до визначення поняття міжнародного енергетичного права та його місця в системі міжнародного публічного права.

ПК – 18. Уміння визначати природоохоронні аспекти міжнародно-правової співпраці в енергетичній сфері, давати оцінку перспективам, виокремлювати напрями подальшої екологізації міжнародних енергетичних відносин з огляду на ініціативи в сфері протидії та боротьби зі змінами клімату, попередження та реагування на забруднення атмосфери, морського середовища тощо.

ПК – 19. Здатність виявляти та оцінювати сучасні виклики в сфері міжнародної енергетичної безпеки, знання основних міжнародних актів та організаційних засобів підтримання міжнародної енергетичної безпеки.

ПК – 20. Здатність працювати з міжнародними актами в різних сферах міжнародних енергетичних відносин, у тому числі зі статистичною та технічною документацією.

Експлікація загальних і професійних компетентностей визначається в карті предметних компетентностей (Додаток 1).

4. У результаті освоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати наступні результати навчання:

РНС НД – 1.1. Демонструвати знання ключових понять, принципів, теорій та доктрин міжнародного енергетичного права.

РНС НД – 1.2. Демонструвати знання специфіки предмету, спеціальних принципів, джерел міжнародного енергетичного права, його системно-структурної будови.

РНС НД – 1.3. Виявляти знання основних етапів еволюції міжнародного енергетичного права, його основних інститутів, характеризувати сучасний стан та напрями подальшого розвитку міжнародно-правового енергетичного співробітництва в контексті глобалізації.

РНС НД – 1.4. Відшуковувати, самостійно вивчати й аналізувати вітчизняну та зарубіжну міжнародно-правову літературу в контексті дослідження актуальних проблем теорії та практики міжнародного енергетичного права.

РНС НД – 1.5. Характеризувати еволюцію та сучасний стан суб'єктів міжнародного енергетичного права, демонструвати знання тенденцій подальшого розширення кола суб'єктів міжнародного права.

РНС НД – 1.6. Визначати межі правосуб'єктності юридичних осіб та їхніх об'єднань, неурядових організацій у конкретних міжнародних енергетичних правовідносинах.

РНС НД – 1.7. Здійснювати аналіз основних підходів до визначення природи та місця міжнародного енергетичного права в системі сучасного

міжнародного публічного права, пропонувати та обґрунтовувати власні ідеї та пропозиції стосовно відповідної проблематики.

РНС НД – 1.8. Здійснювати логічний, критичний і системний аналіз міжнародних документів у сфері енергетики: договорів, актів міжнародних організацій, конференцій тощо.

РНС НД – 1.9. Здійснювати критичний аналіз судової та арбітражної практики в справах, які стосуються вирішення міжнародних енергетичних спорів стосовно тлумачення та особливостей застосування міжнародно-правових норм у відповідній сфері.

РНС НД – 2.1. Виявляти проблеми правового регулювання в межах окремих інститутів міжнародного енергетичного права, пропонувати способи їхнього подолання відповідно до принципів міжнародного енергетичного права, основоположних принципів міжнародного права, загальних принципів права, практики міжнародних організацій та сучасного доктринального доробку з відповідної проблематики.

РНС НД – 2.2. Характеризувати сучасний стан міжнародно-правової співпраці в сфері відновлюваної енергетики та енергоефективності, аналізувати міжнародно-правові заходи та інструменти стимулювання використання відновлюваних джерел енергії, формулювати власні пропозиції щодо вдосконалення відповідних механізмів на універсальному, регіональному та локальному рівнях.

РНС НД – 2.3. Характеризувати етапи розвитку, принципи міжнародно-правової співпраці у сфері забезпечення енергетичної безпеки.

РНС НД – 2.4. Визначати поняття та елементи міжнародної енергетичної безпеки, основні напрями міждержавного співробітництва та інституційні механізми у відповідній сфері.

РНС НД – 2.5. Демонструвати знання міжнародно-правових норм, спрямованих на забезпечення екологічної безпеки, у контексті реалізації діяльності, пов'язаної з різними етапами енергетичного циклу.

PHC НД – 2.6. Визначати міжнародно-правові та політичні заходи попередження перебоїв та забезпечення стабільності постачань енергетичних ресурсів.

PHC НД – 2.7. Характеризувати актуальні проблеми сучасного розвитку міжнародних енергетичних відносин, виокремлювати напрями, пропонувати способи, ймовірні моделі та інструменти екологізації міжнародно-правової співпраці в економічній та енергетичній сферах.

PHC НД – 2.8. Виявляти знання основних механізмів, правил та процедур розв'язання спорів у міжнародному енергетичному праві.

PHC НД – 2.9. Надавати на професійному рівні консультації щодо сутності й способів міжнародно-правового захисту прав та інтересів суб'єктів міжнародного енергетичного права.

PHC НД – 2.10. Характеризувати стратегічні напрями зовнішньополітичної діяльності України в енергетичній сфері, результативність співпраці за відповідними спрямуваннями.

PHC НД – 2.11. Здійснювати аналіз законодавства України на відповідність нормам міжнародного енергетичного права, формулювати пропозиції стосовно наближення національно-правових актів до відповідного правового доробку.

Експлікація результатів освоєння навчальної дисципліни і результатів навчання за спеціальністю і спеціалізацією освітньо-професійної програми визначається в карті результатів навчання, сформульованих у термінах компетентностей (Додаток 2).

5. Модуляризація компетентнісно-орієнтованої програми навчальної дисципліни.

Експлікація модуляризації компетентнісно-орієнтованої програми навчальної дисципліни визначається у матриці зв'язків між модулями навчальної дисципліни, результатами навчання та предметними компетентностями (Додаток 3).

2. Опис навчальної дисципліни

Курс	Рівень освіти, галузь знань, спеціальність	Дидактична структура навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS: 4,5	Рівень освіти – другий (магістерський)	Вибіркова Модуль 1 Лекції: 8
Кількість модулів: 2	Галузь знань – 29 «Міжнародні відносини»	Практичні заняття: 10 Самостійна робота: 46
Загальна кількість годин: 135	Спеціальність – 293 «Міжнародне право»	Модуль 2 Лекції: 10
Тижневих годин: 4		Практичні заняття: 14 Самостійна робота: 47
		Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (іспит)

3. Зміст програми навчальної дисципліни

Модуль 1. Загальна характеристика міжнародного енергетичного права.

Поняття та система міжнародного енергетичного права.
Формування та еволюція міжнародного енергетичного права. Поняття, предмет та функції міжнародного енергетичного права. Система та зміст принципів міжнародного енергетичного права, їхнє співвідношення з основними принципами міжнародного права. Місце міжнародного енергетичного права в системі сучасного міжнародного права. Структура міжнародного енергетичного права та сучасні тенденції його розвитку. Міжнародне енергетичне право та політика, співвідношення міжнародного енергетичного права та внутрішньодержавного права у відповідній сфері.

Суб'єкти міжнародного енергетичного права. Держава як суб'єкт міжнародного енергетичного права. Групи держав та міждержавні об'єднання в міжнародному енергетичному праві (Міжнародний енергетичний форум, Велика Сімка, Велика Двадцятка). Міжнародні міжурядові організації в сфері енергетики. Організація економічного співробітництва та розвитку, Міжнародне енергетичне агентство. Організація

держав-експортерів нафти. Міжнародне агентство з атомної енергії. Міжнародне агентство з відновлюваної енергетики. Світова організація торгівлі в міжнародній енергетичній системі. Міжнародні неурядові організації в сфері енергетики. Європейський Союз, загальна характеристика енергетичної політики ЄС. Юридичні особи.

Джерела міжнародного енергетичного права. Загальна характеристика джерел міжнародного енергетичного права. Міжнародні договори та міжнародно-правовий звичай в сфері енергетики як джерела міжнародного енергетичного права. Передумови укладення, юридична природа та зміст Європейської енергетичної хартії, Міжнародної енергетичної хартії. Структура та зміст Договору до енергетичної хартії. Роль та значення актів міжнародних міждержавних організацій у сфері енергетики, рішень міжнародних конференцій та міжнародних енергетичних форумів.

Модуль 2. Міжнародно-правове регулювання окремих сфер енергетичних відносин.

Міжнародно-правове регулювання використання вуглеводневих джерел енергії. Міжнародно-правове регулювання розвідки та видобутку нафтових та газових ресурсів. Особливості використання надр дна внутрішніх морських вод, територіального моря, континентального шельфу, морського дна за межами континентального шельфу. Правовий режим транскордонних енергоресурсів. Міжнародно-правове регулювання надрокористування в Арктичній зоні. Міжнародно-правові аспекти торгівлі викопними джерелами енергії. Міжнародно-правове регулювання транспортування газу та нафти. Правове регулювання функціонування міжнародних консорціумів. Міжнародно-правові питання реалізації інтернаціональних трубопровідних проектів та експлуатації відповідної інфраструктури.

Міжнародно-правове регулювання електроенергетики. Міжнародне право атомної енергетики. Міжнародно-правове регулювання транзиту електроенергії. Міжнародні аспекти транскордонної торгівлі

електроенергією. Міжнародно-правові проблеми забезпечення стабільності функціонування електроенергетичних систем. Міжнародно-правові питання торгівлі ядерними матеріалами та устаткуванням. Транспортування ядерних матеріалів та палив. Міжнародно-правові норми та стандарти експлуатаційної безпеки ядерних об'єктів. Порядок та режим сповіщення про ядерну аварію.

Міжнародно-правові аспекти використання відновлюваних джерел енергії та забезпечення енергоефективності. Формування та еволюція міжнародного співробітництва в сфері відновлюваної енергетики та енергоефективності, специфіка сучасного розвитку. Міжнародно-правові акти у сфері відновлюваної енергетики та енергоефективності, роль актів «м'якого» права у відповідній сфері. Міжурядові та неурядові організації в сфері відновлюваної енергетики та енергоефективності. Загальна характеристика правового регулювання питань енергоефективності та використання відновлюваних джерел енергії в Європейському Союзі.

Міжнародно-правове співробітництво в сфері забезпечення енергетичної безпеки. Становлення та розвиток міжнародної співпраці в сфері забезпечення енергетичної безпеки. Поняття та елементи енергетичної безпеки. Принципи забезпечення енергетичної безпеки. Основні напрями співробітництва держав у сфері забезпечення енергетичної безпеки. Універсальні та регіональні інституційні механізми в сфері енергетичної безпеки.

Вирішення спорів у міжнародному енергетичному праві. Механізм вирішення спорів згідно з Договором до енергетичної хартії. Міжнародний центр з урегулювання інвестиційних спорів. Вирішення спорів відповідно до Арбітражного регламенту Комісії ООН з права міжнародної торгівлі. Арбітражний інститут міжнародної торгової палати в Стокгольмі. Практика Світової організації торгівлі з вирішення спорів, що виникають у сфері енергетики.

4. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

4.1. Форми організації освітнього процесу та види навчальних занять.

Формами організації освітнього процесу є навчальні заняття, виконання індивідуальних завдань та самостійна підготовка. Залежно від мети навчальні заняття розрізняються за такими видами: лекція, практичне заняття, індивідуальне заняття, консультація тощо.

4.2. Самостійна робота здобувачів вищої освіти.

1. Зміст самостійної роботи, як виду позааудиторної роботи студента визначається програмою навчальної дисципліни «Міжнародне енергетичне право», методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача.

У процесі роботи студент повинен самостійно опрацювати конспекти лекцій, матеріали, викладені в підручниках, навчальних посібниках з міжнародного енергетичного права, джерела міжнародного і національного права України та зарубіжних країн, міжнародну та національну судову практику відповідно до тем навчальної дисципліни. Також важливе значення має робота з науково-практичними коментарями, монографіями, науковими статтями, іншою науковою і навчально-методичною літературою, рекомендованою викладачем. Методичні матеріали повинні передбачати можливість проведення самоконтролю з боку студента.

Самостійна робота студента над засвоєнням навчального матеріалу може виконуватися в науковій бібліотеці Університету, навчальних кабінетах, комп'ютерних класах (лабораторіях), а також в домашніх умовах.

У необхідних випадках ця робота проводиться відповідно до заздалегідь складеного графіка, що гарантує можливість індивідуального доступу студента до потрібних дидактичних засобів.

2. Форми самостійної роботи студента:

- письмове виконання домашніх завдань;
- засвоєння теоретичного матеріалу за темами практичних занять;
- доопрацювання матеріалів лекцій;

- робота в інформаційних мережах;
- опрацювання додаткової літератури;
- розробка кейсів;
- есе за вузькоспеціальною проблематикою;
- створення портфоліо навчального курсу та його презентація;
- написання рефератів, доповідей та їх презентація;
- підготовка та опублікування наукових статей, тез наукових доповідей;
- участь у студентських науково-практичних конференціях;
- складання бібліографії за відповідною темою;
- узагальнення судової практики;
- коментування джерел міжнародного права, а також національного права України та зарубіжних країн;
- інші форми роботи.

Вибір студентом видів самостійної роботи здійснюється за його власними інтересами та узгоджується з викладачем, який забезпечує організацію, контроль та оцінку якості виконання відповідної роботи.

Навчальний матеріал, який згідно із робочим навчальним планом має бути засвоєний студентами в процесі самостійної роботи, вноситься в суму балів поточного контролю разом із навчальним матеріалом, який опрацьовувався при проведенні навчальних занять.

4.3. Освітні технології та методи навчання.

Освітні технології: проблемне навчання, аудіо-візуальні технології, технологія студентоцентристського навчання, одного предмета, методу.

Методи навчання: дискусія, прес-конференція, кооперативне навчання, ситуативне моделювання, особистісна, розвиваюча та формуюча моделі.

4.4. Форми педагогічного контролю та система оцінювання якості сформованих компетентностей за результатами засвоєння навчальної дисципліни.

1. Поточний контроль знань студентів.

Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певного матеріалу, умінь самостійно опрацювати тексти, здатності осмислити зміст теми чи розділу, умінь публічно чи письмово представити певний матеріал (презентація).

Об'єктами поточного контролю знань студентів є:

а) систематичність та активність роботи на лекціях, практичних заняттях, (відвідування відповідних форм навчального процесу, активність та рівень знань при обговоренні питань; участь у студентських конференціях, гуртках, конкурсах, олімпіадах; інші форми робіт);

б) виконання тестових контрольних робіт (тестових модулів);

в) виконання завдань для самостійного опрацювання (самостійне опрацювання тем в цілому чи окремих питань; написання рефератів, есе та їх презентація; підготовка конспектів навчальних чи наукових текстів; підготовка реферативних матеріалів з публікацій; інші форми роботи).

Види робіт поточного контролю студентів оцінюються в балах: від 0 до 40 балів.

Підсумки поточного контролю проставляються в журналі обліку роботи викладача за накопичувальним принципом і є підставою допуску до іспиту. Якщо студент набрав протягом семестру за підсумками поточного контролю менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни, то він до іспиту не допускається.

2. Підсумковий контроль знань студентів.

Завданням підсумкового контролю знань є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

Підсумковий контроль знань проводиться у формі іспиту з вузлових питань, типових та комплексних завдань, практичних ситуацій, що

потребують творчої відповіді та уміння синтезувати отримані знання з відповідної навчальної дисципліни.

Результати підсумкового контролю знань оцінюються в діапазоні від 0 до 60 балів.

КРИТЕРІЇ

оцінювання знань і умінь студентів з навчальної дисципліни
«Міжнародне енергетичне право» при підсумковому контролі

Кількість балів	Критерії оцінювання знань і умінь студента
60	1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі орієнтація в основних наукових доктринах та концепціях дисципліни. 2. Засвоєння основної та додаткової літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни та використання отриманих знань у практичній роботі.
55	1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
50	1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих неточностей. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
45	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Помилки та суттєві неточності у відповіді на іспиті за наявності знань для їх самостійного усунення або за допомогою викладача.
40	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Помилки у відповіді на іспиті за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.
	1. Прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Наявність

35	помилки у відповіді на іспиті.
0	1. Відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.

3. Критерії і рівні оцінювання результатів навчання (пороговий, типовий, відмінний).

Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-бальною шкалою. Оцінка за цією шкалою переводиться за результатами підсумкового контролю знань в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS:

За 100-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	ВИЗНАЧЕННЯ	За національною системою
90-100	A	ВІДМІННО - відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5
80-89	B	ДУЖЕ ДОБРЕ - вище середнього рівня з кількома помилками	4
75-79	C	ДОБРЕ - в загальному правильна робота з певною кількістю значних помилок	
70-74	D	ЗАДОВІЛЬНО- непогано, але зі значною кількістю недоліків	3
60-69	E	ДОСТАТНЬО- виконання задовольняє мінімальні критерії	
20-59	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО- потрібно попрацювати перед тим, як перескласти	2
1-19	F	НЕЗАДОВІЛЬНО- необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс	

4.5. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни.

1. Нормативно-правові акти.

Базельська конвенція про контроль за транскордонним перевезенням небезпечних відходів та їх видаленням [Електронний ресурс] : ООН;

Конвенція, Міжнародний документ від 22.03.1989 / Офіц. сайт Верх. Ради України. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_022.

Віденська конвенція про право міжнародних договорів [Електронний ресурс] : ООН; Конвенція, Міжнародний документ від 23.05.1969 / Офіц. сайт Верх. Ради України. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_118.

Віденська конвенція про цивільну відповідальність за ядерну шкоду [Електронний ресурс] : МАГАТЕ; Конвенція, Міжнародний документ від 21.05.1963 / Офіц. сайт Верх. Ради України. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_006.

Декларація про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин і співробітництва між державами відповідно до Статуту Організації Об'єднаних Націй [Електронний ресурс] : ООН; Декларація, Міжнародний документ від 24.10.1970 / Офіц. сайт Верх. Ради України. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_569.

Договір до енергетичної хартії [Електронний ресурс] : ООН; Договір, Міжнародний документ від 17.12.1994 / Офіц. сайт Верх. Ради України. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_056.

Договір про всеосяжну заборону ядерних випробувань [Електронний ресурс] : ООН; Договір, Протокол, Міжнародний документ від 24.09.1996 / Офіц. сайт Верх. Ради України. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_372.

Європейська енергетична хартія [Електронний ресурс] : ОБСЄ; Хартія, Міжнародний документ від 17.12.1991 / Офіц. сайт Верх. Ради України. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_061.

Київський протокол до Рамкової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату [Електронний ресурс] : ООН; Протокол, Міжнародний документ від 11.12.1997 / Офіц. сайт Верх. Ради України. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_801.

Конвенція Організації Об'єднаних Націй з морського права [Електронний ресурс] : ООН; Конвенція, Міжнародний документ від 10.12.1982 / Офіц. сайт Верх. Ради України. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_057.

Конвенція про відповідальність перед третьою стороною в галузі ядерної енергії [Електронний ресурс] : ОЕСР; Конвенція, Міжнародний документ від 29.07.1960 / Офіц. сайт Верх. Ради України. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_006.

Конвенція про допомогу в разі ядерної аварії або радіаційної аварійної ситуації [Електронний ресурс] : МАГАТЕ; Конвенція, Міжнародний документ від 26.09.1986 / Офіц. сайт Верх. Ради України. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_027.

Конвенція про оперативне сповіщення про ядерну аварію [Електронний ресурс] : МАГАТЕ; Конвенція, Міжнародний документ від 26.09.1986 / Офіц. сайт Верх. Ради України. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_026.

Конвенція про фізичний захист ядерного матеріалу та ядерних установок [Електронний ресурс] : МАГАТЕ; Конвенція, Міжнародний документ від 26.10.1979 / Офіц. сайт Верх. Ради України. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_024.

Конвенція про цивільну відповідальність у галузі морських перевезень ядерних матеріалів 1971 року [Електронний ресурс] : ООН; Конвенція, Міжнародний документ від 17.12.1971 / Офіц. сайт Верх. Ради України. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_125.

Конвенція про ядерну безпеку [Електронний ресурс] : ООН; Конвенція, Міжнародний документ від 17.06.1994 / Офіц. сайт Верх. Ради України. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_023.

Международная энергетическая хартия [Електронний ресурс] / Офіц. сайт Енергетичної Хартії. – Режим доступу: http://www.energycharter.org/fileadmin/DocumentsMedia/Legal/IEC_RU.pdf.

Міжнародна конвенція по забезпеченню готовності у випадку забруднення нафтою, боротьби з ним та співробітництва [Електронний ресурс] : ООН; Конвенція, Міжнародний документ від 30.11.1990 / Офіц. сайт Верх. Ради України. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_366.

Міжнародна конвенція по запобіганню забрудненню з суден [Електронний ресурс] : Міжнародна морська організація; Конвенція, Протокол, Міжнародний документ від 02.11.1973 / Офіц. сайт Верх. Ради України. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/896_009.

Міжнародна Конвенція про цивільну відповідальність за шкоду від забруднення нафтою [Електронний ресурс] : ООН; Конвенція, Міжнародний документ від 29.11.1969 / Офіц. сайт Верх. Ради України. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_806.

Міжнародна конвенція щодо втручання у відкритому морі у випадках аварій, які призводять до забруднення нафтою [Електронний ресурс] : Міжнародна морська організація; Конвенція, Міжнародний документ від 29.11.1969 / Офіц. сайт Верх. Ради України. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_049.

Об'єднана конвенція про безпеку поводження з відпрацьованим паливом та про безпеку поводження з радіоактивними відходами [Електронний ресурс] : ООН; Конвенція, Міжнародний документ від 05.09.1997 / Офіц. сайт Верх. Ради України. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_335.

Протокол про боротьбу з незаконними актами, спрямованими проти безпеки стаціонарних платформ, розташованих на континентальному шельфі [Електронний ресурс] : ООН; Протокол, Міжнародний документ від 10.03.1988 / Офіц. сайт Верх. Ради України. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_093.

Рамкова конвенція Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату [Електронний ресурс] : ООН; Конвенція, Міжнародний документ від

09.05.1992 / Офіц. сайт Верх. Ради України. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_044?test=YOBMfttwf6EI2KfMZiUID4S7HI4qks80msh8Ie6.

Рио-де-Жанейрская декларация по окружающей среде и развитию [Электронный ресурс] : Принята Конференцией ООН по окружающей среде и развитию, Рио-де-Жанейро, 3-14 июня 1992 года. – Режим доступу : http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/riodecl.shtml.

Статут Міжнародного агентства по атомній енергії [Електронний ресурс] : МАГАТЕ; Статут, Міжнародний документ від 26.10.1956 / Офіц. сайт Верх. Ради України. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_164.

Статут Організації Об'єднаних Націй [Електронний ресурс] : ООН; Статут, Міжнародний документ від 26.06.1945 / Офіц. сайт Верх. Ради України. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/%20995_010.

Угода про імплементацію частини XI Конвенції Організації Об'єднаних Націй з Морського права від 10.12.1982 року [Електронний ресурс] : ООН; Угода, Міжнародний документ від 31.07.1994 / Офіц. сайт Верх. Ради України. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_183.

2. Підручники, навчальні посібники, монографії, статті.

Основна література

Білоцький, С. Д. Міжнародно-правові засади та інституційні механізми регулювання відносин у сфері екологічно орієнтованої енергетики [Текст] / С. Д. Білоцький. – Одеса : Фенікс, 2015. – 546 с.

Вальде, Т. Договор к Энергетической хартии и его роль в мировой энергетике [Текст] / Т. Вальде, А. Конопляник // Нефть, Газ и Право. – 2009. – No 2. – С. 44-49.

Вальде, Т. Договор к Энергетической хартии и его роль в мировой энергетике [Текст] / Т. Вальде, А. Конопляник // Нефть, Газ и Право. – 2009. – No 3. – С. 48-55.

Господарсько-правове регулювання використання альтернативних джерел енергії: навч.-метод. посіб. / уклад. Т. М. Анакіна. – Х.: Право 2015. – 140 с.

Дубас Р. Р. Становлення міжнародного енергетичного права як підгалузі міжнародного економічного права / Р. Р. Дубас // Часопис Київського університету права. – 2005. – № 3. – С. 159–164.

Кориневич А. А. Международное энергетическое право в системе современного международного права [Електронний ресурс] / А. А. Кориневич // Альманах міжнародного права. - 2010. - Вип. 2. - С. 230-249. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/amp_2010_2_21

Кориневич А. О. Міжнародно-правове регулювання безпеки поставок енергетичних ресурсів [Електронний ресурс] / А. О. Кориневич // Актуальні проблеми держави і права. - 2012. - Вип. 63. - С. 576-581. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apdp_2012_63_88

Кориневич А. О. Становлення та розвиток міжнародно-правового регулювання використання енергетичних ресурсів [Електронний ресурс] / А. О. Кориневич // Актуальні проблеми політики. - 2013. - Вип. 50. - С. 69-79. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/appol_2013_50_9

Кориневич А.О. Роль міжнародних міжурядових організацій у регулюванні міжнародних відносин в енергетичній сфері / А.О. Кориневич // Український часопис міжнародного права. – К., 2012. – № 1-2. – С. 77-82.

Кориневич А.О. Роль міжнародних неурядових організацій у міжнародному енергетичному праві / А.О. Кориневич // Актуальні проблеми міжнародних відносин: зб. наук. пр. – К.: ІМВ, 2010. – Вип. 88. – Ч. II. –С. 95-96.

Шумилов, В. М. Международное экономическое право [Текст] : учебник для магистров / В. М. Шумилов. – 5-е изд., перераб. и доп. – М. : Изд-во Юрайт, 2011. – 612 с.

Talus, K. Research Handbook on International Energy Law / K. Talus. – Edward Elgar, 2014. – XVI, 679 p.

Додаткова література

Білоцький, С. Д. Роль міжнародного права у розвитку екологічної альтернативи сучасній енергетиці [Текст] / С. Д. Білоцький // Альтернативна енергетика і енергетична безпека в міжнародному і національному праві. Тематичний додаток до Українського щорічника міжнародного права. – К. : «Фенікс», 2012. – 298 с.

Боклан, Д. С. Международное экологическое право и международные экономические отношения : моногр. / Д. С. Боклан. – М. : Магистр : ИНФРА-М, 2014. – 272 с.

Курбанов, Р. А. Энергетическое право и энергетическая политика Европейского Союза [Текст] : монография / Р. А. Курбанов. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2013. – 167 с.

Малинин, С. А. Мирное использование атомной энергии. Международно-правовые вопросы [Текст] : монограф. / С. А. Малинин. – М. : Междунар. отношения, 1971. – 176 с.

Опришко В. Ф. Міжнародне економічне право : підручник / В. Ф. Опришко. – Вид. 2-ге. переробл. і допов. – К. : КНЕУ, 2003. – 311 с.

Право международных организаций [Текст] : учебник для бакалавриата и магистратуры / под ред. А. Х. Абашидзе. – М. : Издательство Юрайт, 2014. – 687 с. – Серия : Бакалавр и магистр. Академический курс.

Развитие системы нефтепродуктообеспечения Западной Европы [Текст] : монография / Д.М.Брегман, Б.Н.Мастобаев, Э.М.Мовсумзаде, А. М. Сыркин ; под ред. А. М. Шаммазова. – СПб : Недра, 2007. – 207 с.

Чубарев В. Л. Міжнародне економічне право : підручник / В. Л. Чубарев. – К. : Юрінком Інтер, 2009. – 368 с.

Bradbrook, A. J. Energy Law and Sustainable Development [Електронний ресурс] / A. J. Bradbrook. – Режим доступу: <http://www.uniseo.org/legal.htm>.

Bradbrook, A. J. Property Law and Energy Law: One Academic's Perspective [Text] / A. J. Bradbrook // Law as Change. Engaging with the Life and Scholarship

of Adrian Bradbrook / Edited by P. Babie, P. Leadbeter. – Adelaide : University of Adelaide, 2014. – xiii + 322 p. – pp. 257-282.

Bruce S. International Law and Renewable Energy: Facilitating Sustainable Energy for All? [Text] / S. Bruce // Melbourne Journal of International Law. – 2013. – Vol. 14 (1). – P. 18-53.

Citelli, M. Renewable Energy in the International Arena: Legal Aspects and Cooperation / M. Citelli, M. Barassi, K. Belykh // Groningen Journal of International Law. – 2014. – Vol. 2. – No. 1. – P. 1-33.

Florini, A. Who governs energy? The challenges facing global energy governance [Text] / A. Florini, B. K. Sovacool // Energy Policy. – 2009. – Vol. 37. – Issue 12. – P. 5239-5248.

Konoplyanik, A. Energy Charter Treaty and its Role in International Energy / A. Konoplyanik, T. Walde // Journal of Energy and Natural Resources Law. – 2006. – Vol. 24. – No4. – C. 523-558.

Lesage, D. Global Energy Governance in a Multipolar World [Text] / D. Lesage, T. Van de Graaf, K. Westphal. – London/New York : Routledge, 2010. – xiii + 217 p.

Roehkarsten, S. Global Governance on Renewable Energy. Contrasting the Ideas of the German and the Brazilian Governments [Text] / S. Roehkarsten. – Springer VS, 2015. – xviii + 294 p.

Roggenkamp, M. M. Energy Law in Europe: National, EU and International Regulation [Text] / M. M. Roggenkamp, A. Ronne, C. Redgwell, I. Del Guayo. – Oxford : Oxford University Press, 2007. – cxxi + 1488 p.

Talus, K. EU Energy Law and Policy: A Critical Account [Text] / K. Talus. – Oxford : Oxford University Press, 2013. – 375 p.

Van de Graaf, T. The Politics and Institutions of Global Energy Governance [Text] / T. Van de Graaf. – PALGRAVE MACMILLAN, 2013. – xvi + 190 p. – (Energy, Climate and the Environment Series).

Walde, T. W. The Energy Charter Treaty. An East-West Gateway for Investment and Trade [Text] / Thomas W. Walde. – Kluwer Law International, 1996. – 704 p.

Zedalis R.J. International energy law : rules governing future exploration, exploitation and use of renewable resources / R.J. Zedalis. – Aldershot : Ashgate, 2000. – XIX, 341 p.

3. Інтернет-ресурси.

Офіційний сайт Верховної Ради України. Міжнародні документи.

<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/main/c/stru3/spi>

Офіційний сайт Організації Об'єднаних Націй

<http://www.un.org/>

Офіційний сайт Міжнародного агентства з атомної енергії

<https://www.iaea.org>

Офіційний сайт Організації з безпеки і співробітництва в Європі

<http://www.osce.org/>

Офіційний сайт Європейського Союзу

<http://europa.eu/>

Офіційний сайт Організації економічного співробітництва та розвитку

<http://www.oecd.org>

Офіційний сайт Світової організації торгівлі

<https://www.wto.org>

Офіційний сайт Енергетичної Хартії

<http://www.energycharter.org>

Офіційний сайт Міжнародної морської організації

<http://www.imo.org/en/Pages/Default.aspx>

Офіційний сайт Міжнародного агентства з відновлюваних джерел енергії

<http://www.irena.org/home/index.aspx?PriMenuID=12&mnu=Pri>

Офіційний сайт Міжнародного енергетичного агентства

<https://www.iea.org>

Український часопис міжнародного права

<http://jusintergentes.com.ua/index.php?lang=uk>

Альманах міжнародного права

<http://www.intlawalmanac.net>

European Journal of International Law

<http://www.ejil.org/archives.php>

4.6. Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни.

Під час викладання дисципліни «Міжнародне енергетичне право» використовуються електронні системи бібліотеки, копіювальна техніка (ксерокс, принтер) для роздруківки текстів міжнародних та національних нормативно-правових актів, рекомендованої літератури. Можливе використання мультимедійного обладнання для проведення презентацій.

Карта предметних компетентностей з навчальної дисципліни

Шифр та назва компетентностей за спеціальністю і/або спеціалізацією	Шифр та назва компетентностей з навчальної дисципліни
ЗК – загальні (універсальні) компетентності.	ПК – предметні компетентності з навчальної дисципліни
ЗК – 1. Навички системного мислення та самовдосконалення.	ПК – 1. Уміння аргументовано формулювати та висловлювати власну позицію стосовно актуальних проблем міжнародного енергетичного права.
ЗК – 2. Здатність до критичного переосмислення власного досвіду, до адаптації до різних ситуацій і прояву творчого підходу, ініціативи і наполегливості в досягненні цілей професійної діяльності.	ПК – 2. Здатність правильно тлумачити та застосовувати норми міжнародного енергетичного права в професійній діяльності.
ЗК – 3. Уміння абстрактно, креативно, критично мислити.	ПК – 3. Знання та критичне осмислення основних теорій, принципів та понять з міжнародного енергетичного права. ПК – 4. Уміння аналізувати, тлумачити, правильно застосовувати вивчені категорії з міжнародного енергетичного права. ПК – 5. Здатність аналізувати правові явища, юридичні факти, правові норми та правовідносини, що стосуються предмета міжнародного енергетичного права.
ЗК-7. Уміння працювати самостійно та в команді, брати на себе ініціативу і відповідальність, переконувати та впливати на інших учасників групи, мотивувати та керувати їх роботою для досягнення поставлених цілей.	ПК – 6. Здатність відтворювати основні підходи та методики розгляду енергетичних спорів міжнародними судовими та арбітражними установами із застосуванням ігрового моделювання.
ЗК – 9. Навички управління інформацією (уміння знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел).	ПК – 7. Уміння використовувати інформаційні технології та бази даних у процесі збору та обробки інформації в межах конкретної тематики у сфері міжнародного енергетичного права. ПК – 8. Здатність самостійно виявляти та досліджувати юридичні питання, що виникають у контексті правового регулювання міжнародних енергетичних відносин.
ФКС – фахові компетентності за спеціальністю	
ФКС – 1. Уміння розв'язувати складні	ПК – 9. Здатність проводити аналітичні

задачі і проблеми у професійній діяльності, що передбачає проведення наукових досліджень та впровадження інновацій.	дослідження з питань теорії та практики міжнародного енергетичного права. ПК – 10. Здатність надавати кваліфіковані консультації та висновки стосовно окремих питань теорії та практики міжнародного енергетичного права.
ФКС – 4. Здатність індивідуально або в складі команди організувати та проводити наукові дослідження з проблем з міжнародного та європейського права, продукувати гіпотези, визначати наукові проблеми, готувати наукові тексти та доповіді, здійснювати публічну апробацію результатів досліджень.	ПК – 11. Здатність оцінювати ступінь ефективності правового регулювання окремих сфер міжнародних енергетичних відносин та визначати перспективи розвитку відповідної правової регламентації. ПК – 12. Здатність виявляти недоліки сучасних підходів до правового регулювання окремих сфер міжнародних енергетичних відносини, пропонувати способи їхнього вдосконалення.
ФКС-5. Знання зв'язку теоретичних аспектів міжнародного права з практикою правозастосування, вміння працювати з різними джерелами сучасного міжнародного права.	ПК – 13. Уміння аналізувати документи міжнародних організацій, міжнародних конференцій, міжнародних судових установ та характеризувати їхній вплив на регулювання різних сфер міжнародних енергетичних правовідносин.
ФКС-6. Уміння орієнтуватися в проблемах сучасного міжнародного права, теоретичних підходах до його визначення й обґрунтування юридичної обов'язковості.	ПК – 14. Знання загальнотеоретичних понять та концепцій міжнародного енергетичного права, а також змісту, специфіки, сучасного стану розвитку його основних інститутів.
ФКС-15. Знання основних шляхів розв'язання міжнародних конфліктів з використанням дипломатичних, політико-психологічних, соціально-економічних і силових методів.	ПК – 15. Здатність давати загальну міжнародно-правову характеристику провідним міжнародним міжурядовим організаціям енергетичного сектору. ПК – 16. Знання основних механізмів та процедур розв'язання спорів у міжнародному енергетичному праві.
ФКС – 19. Знання закономірностей розвитку глобальних і регіональних правових процесів, механізмів взаємовпливу світової економіки і світової політики.	ПК – 17. Знання етапів становлення, періодизації розвитку, концепцій та підходів до визначення поняття міжнародного енергетичного права та його місця в системі міжнародного публічного права.
ФКС – 21. Уміння виявляти міжнародно-політичні і дипломатичні смислові навантаження і значення проблем, що потрапляють у фокус професійної діяльності.	ПК – 18. Уміння визначати природоохоронні аспекти міжнародно-правової співпраці в енергетичній сфері, давати оцінку перспективам, виокремлювати напрями подальшої екологізації міжнародних енергетичних відносин з огляду на ініціативи в сфері

	<p>протидії та боротьби зі змінами клімату, попередження та реагування на забруднення атмосфери, морського середовища тощо.</p> <p>ПК – 19. Здатність виявляти та оцінювати сучасні виклики в сфері міжнародної енергетичної безпеки, знання основних міжнародних актів та організаційних засобів підтримання міжнародної енергетичної безпеки.</p>
<p>ФКС-23. Навички роботи з різними видами правових документів, вміння класифікувати їх, здійснювати оцінку змісту документів різної складності (зокрема, інформаційно-пошукових, реєстраційних, статистичних, а також текстів наукового характеру з графіками, таблицями тощо).</p>	<p>ПК – 20. Здатність працювати з міжнародними актами в різних сферах міжнародних енергетичних відносин, у тому числі зі статистичною та технічною документацією.</p>

Карта результатів навчання здобувача вищої освіти, сформульованих у термінах компетентностей

Шифр та назва РН за спеціальністю і / або спеціалізацією	Модуль НД	Шифр та назва РН з навчальної дисципліни
РНС – результати навчання за спеціальністю		Результати навчання з навчальної дисципліни
РНС – 2. Здатність продемонструвати знання сутності процесів правової інтеграції на глобальному та регіональних рівнях, їх впливу на міжнародні відносини з урахуванням кон'юнктурних змін у світовій політиці.	№ 1	<p>РНС НД – 1.1. Демонструвати знання ключових понять, принципів, теорій та доктрин міжнародного енергетичного права.</p> <p>РНС НД – 1.2. Демонструвати знання специфіки предмету, спеціальних принципів, джерел міжнародного енергетичного права, його системно-структурної будови.</p> <p>РНС НД – 1.3. Виявляти знання основних етапів еволюції міжнародного енергетичного права, його основних інститутів, характеризувати сучасний стан та напрями подальшого розвитку міжнародно-правового енергетичного співробітництва в контексті глобалізації.</p>
РНС – 4. Демонструвати концептуальні знання на рівні новітніх досягнень в сфері міжнародного публічного і міжнародного приватного права, як основу для креативного мислення та інноваційної діяльності.	№ 1	<p>РНС НД – 1.4. Відшуковувати, самостійно вивчати й аналізувати вітчизняну та зарубіжну міжнародно-правову літературу в контексті дослідження актуальних проблем теорії та практики міжнародного енергетичного права.</p> <p>РНС НД – 1.5. Характеризувати еволюцію та сучасний стан суб'єктів міжнародного енергетичного права, демонструвати знання тенденцій подальшого розширення кола суб'єктів міжнародного права.</p> <p>РНС НД – 1.6. Визначати межі правосуб'єктності юридичних осіб та їхніх об'єднань, неурядових організацій у конкретних міжнародних енергетичних правовідносинах.</p>

<p>PHC-5. Здатність висувати нові наукові гіпотези в галузі міжнародного та європейського права та вибирати відповідні методи їх реалізації.</p>	<p>№ 1</p>	<p>PHC НД – 1.7. Здійснювати аналіз основних підходів до визначення природи та місця міжнародного енергетичного права в системі сучасного міжнародного публічного права, пропонувати та обґрунтовувати власні ідеї та пропозиції стосовно відповідної проблематики.</p>
<p>PHC-10. Аналізувати міжнародно-правові документи, готувати аналітичні матеріали з метою формування пропозиції щодо налагодження міжнародних відносин на всіх рівнях їх реалізації.</p>	<p>№ 1</p>	<p>PHC НД – 1.8. Здійснювати логічний, критичний і системний аналіз міжнародних документів у сфері енергетики: договорів, актів міжнародних організацій, конференцій тощо.</p> <p>PHC НД – 1.9. Здійснювати критичний аналіз судової та арбітражної практики в справах, які стосуються вирішення міжнародних енергетичних спорів стосовно тлумачення та особливостей застосування міжнародно-правових норм у відповідній сфері.</p>
<p>PHC – 3. Здатність здійснювати інноваційні наукові дослідження в галузі міжнародного та європейського права.</p>	<p>№ 2</p>	<p>PHC НД – 2.1. Виявляти проблеми правового регулювання в межах окремих інститутів міжнародного енергетичного права, пропонувати способи їхнього подолання відповідно до принципів міжнародного енергетичного права, основоположних принципів міжнародного права, загальних принципів права, практики міжнародних організацій та сучасного доктринального доробку з відповідної проблематики.</p> <p>PHC НД – 2.2. Характеризувати сучасний стан міжнародно-правової співпраці в сфері відновлюваної енергетики та енергоефективності, аналізувати міжнародно-правові заходи та інструменти стимулювання використання відновлюваних джерел енергії, формулювати власні пропозиції щодо вдосконалення відповідних механізмів на універсальному, регіональному та локальному рівнях.</p>

<p>PHC-8. Здатність продемонструвати знання проблем міжнародної та регіональної безпеки, міжнародних та інтернаціоналізованих конфліктів, механізмів забезпечення безпеки у міжнародному просторі та у зовнішній політиці держав.</p>	<p>№ 2</p>	<p>PHC НД – 2.3. Характеризувати етапи розвитку, принципи міжнародно-правової співпраці у сфері забезпечення енергетичної безпеки.</p> <p>PHC НД – 2.4. Визначати поняття та елементи міжнародної енергетичної безпеки, основні напрями міждержавного співробітництва та інституційні механізми у відповідній сфері.</p> <p>PHC НД – 2.5. Демонструвати знання міжнародно-правових норм, спрямованих на забезпечення екологічної безпеки, у контексті реалізації діяльності, пов'язаної з різними етапами енергетичного циклу.</p>
<p>PHC-9. Проаналізувати міжнародні та зовнішньополітичні проблеми та ситуацій, пропонувати підходи до їх вирішення.</p>	<p>№ 2</p>	<p>PHC НД – 2.6. Визначати міжнародно-правові та політичні заходи попередження перебоїв та забезпечення стабільності постачань енергетичних ресурсів.</p> <p>PHC НД – 2.7. Характеризувати актуальні проблеми сучасного розвитку міжнародних енергетичних відносин, виокремлювати напрями, пропонувати способи, ймовірні моделі та інструменти екологізації міжнародно-правової співпраці в економічній та енергетичній сферах.</p> <p>PHC НД – 2.8. Виявляти знання основних механізмів, правил та процедур розв'язання спорів у міжнародному енергетичному праві.</p>
<p>PHC – 11. Демонструвати знання та навички з ділових комунікацій у сфері міжнародних відносин, а також ефективно спілкуватися на професійному та соціальному рівнях, включаючи усну та письмову комунікацію іноземною мовою.</p>	<p>№ 2</p>	<p>PHC НД – 2.9. Надавати на професійному рівні консультації щодо сутності й способів міжнародно-правового захисту прав та інтересів суб'єктів міжнародного енергетичного права.</p>

<p>PHC-14. Інтерпретувати основні інтереси України у різних сферах міжнародних відносин.</p>	<p>№ 2</p>	<p>PHC НД – 2.10. Характеризувати стратегічні напрями зовнішньополітичної діяльності України в енергетичній сфері, результативність співпраці за відповідними спрямуваннями.</p> <p>PHC НД – 2.11. Здійснювати аналіз законодавства України на відповідність нормам міжнародного енергетичного права, формулювати пропозиції стосовно наближення національно-правових актів до відповідного правового доробку.</p>
--	------------	--

